

Encara hi ha pobres

Dij, 12/08/2010 per Josep Roca

[Des de l'Amazònia occidental](#)

Durant els darrers anys hem vist a la nostra regió del Brasil un progrés innegable: el sou dels treballadors ha augmentat una miqueta; grans extensions rurals han estat electrificades, es treballa de valent per asfaltar la carretera federal que travessa la nostra regió i que era una reivindicació de fa més de vint anys; pràcticament tota la mainada està escolaritzada, encara que només sigui a mitja jornada. Són només alguns exemples. I potser jo feia temps que no anava a llocs més "fronterers" de pobresa.

El cas és que la setmana passada vaig anar a celebrar la Missa i a visitar un grup de vuitanta famílies que, després de cinc anys de lluita organitzada en un campament del grup "Sense Terra", acaben de rebre cada una una parcel·la familiar.

El primer que crida l'atenció és la desolació del lloc. Som a la regió amazònica, i hom esperaria veure abundància de verd i d'arbres. Però, no. El qui ocupava la terra fins fa poc era un gran criador de bestiar que, segons diuen, viu a centenes de quilòmetres de distància, i que va ocupar il·legalment milers d'hectàrees de terra pública, o de propietat del Govern Federal. No només les va ocupar, sinó que literalment les va arrasar per plantar-hi herba i criar-hi milers de vaques. Ara que som a l'estació seca l'herba està esgrogueïda, gairebé no es veuen arbres, i l'espectacle és desolador.

El grup dels "Sense Terra" va estar acampat durant uns cinc anys al costat d'aquest latifundi il·legal, com a manera de fer pressió contra els que s'apropien per compte propi de les terres públiques, i demanant que tota l'àrea devastada fos distribuïda en parcel·les familiars, segons els paràmetres de la reforma agrària. Han estat cinc anys de molta paciència, d'aguantar envestides dels pistolers que vigilaven el latifundi, i de la policia que va treure diverses vegades les famílies del lloc obeint ordres judicials. Cinc anys de lluita i de molta fe en l'objectiu final.

La terra ha estat recuperada pel Govern Federal, les vuitanta famílies ja s'hi han ficat. Possiblement hi ha lloc per a més gent, si se segueix el criteri de distribuir unes cinquanta hectàrees per a cada família. Ja han començat a substituir les pastures artificials per petites hortes i cada setmana van al poble a vendre una verdura molt apreciada. Però han de començar de zero i pràcticament sense cap recurs. La distribució exacta de la terra encara no s'ha fet; ells s'han anat col·locant a ull. Saben que més endavant, quan es faci la medició oficial, potser més d'un haurà de canviar de lloc. Tots tenen ja la seva barraca de fulles de palmera o de lona de plàstic negre, cadascú ha fet el pou al costat de casa, que ara cal enfondir de nou perquè l'aigua escasseja en aquesta època. D'energia elèctrica no n'hi ha ni en projecte, però no hi fa res, l'energia ja la porten a dintre. S'han compromès a reforestar una bona part del terreny. Han fet una associació de petits agricultors familiars. I han fet una capella i hi ha una comunitat cristiana força viva, que es va anar gestant en els cinc anys de lluita pacífica i organitzada. Em diuen que els no catòlics estan una mica tristos perquè el Pastor sembla que només va aquells llocs on ja es pot fer el culte amb corbata i americana.

Vàrem celebrar la Missa i abans i després vàrem parlar una mica de tot: de

l'escolaritat dels infants, dels dos grups de catequesi que ja funcionen, de com han aconseguit legalitzar la seva associació, de qui els pot oferir planter d'arbres per reforestar i fer ombra al voltant de cada casa, del foc que la setmana anterior va cremar alguna casa o barraca. En tots, un mateix sentiment: ha valgut la pena lluitar tots units durant cinc anys per poder aconseguir un tros de terra on poder viure amb la dignitat del propi treball. I en tots, també, una viva expressió d'alegria enmig de la pobresa i precarietat en què encara viuen. Tenen esperança, i això els fa caminar.